Raadsvergadering: 04 okt 2022
Besluit: aangenomen *
Voor: DOP, SDW, PvdA, CU, ADW, CDA, D66, GL, VVD en LDW
Tegen: FvD

DIJK EN WAARD

VOORSTEL

Zaaknummer: 349619
Onderwerp: Advies lokale omroep 2022-2026
Datum raadsvergadering: *04 oktober 2022*
Agendapunt: *7a*

Portefeuillehouder: J.M. Does
Programma begroting: Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte

Publiekssamenvatting

Vanwege de fusie van Langedijk en Heerhugowaard komt conform de Mediawet de huidige aanwijzing van de lokale publieke media-instelling te vervallen. Dat maakt dat de gemeenteraad een advies moet uitbrengen aan het Commissariaat voor de Media. Begin 2022 hebben drie stichtingen een aanvraag ingediend: Stichting Media Platform Alkmaar, RTV Dijk en Waard en Stichting Regio072. Conform het eerder vastgestelde procesvoorstel en toetsingskader zijn de drie aanvragers getoetst en door twee externe deskundigen beoordeeld voor beide gemeenten. Deze deskundigen hebben ervaring met het adviseren van gemeenten over de licentieaanvraag van een lokale omroep. Hun advies is om de licentie van de lokale omroep te verlenen aan Stichting Media Platform Alkmaar voor Dijk en Waard en Alkmaar. De raad wordt voorgesteld dit advies over te nemen en het Commissariaat voor de Media hierover te informeren.

Het Commissariaat voor de Media wijst de lokale omroepen, na advies van de raad, voor vijf jaar aan. Doordat Stichting Media Platform Alkmaar ook de licentie van Alkmaar heeft, worden de raad van Dijk en Waard en de raad van Alkmaar beiden gevraagd een besluit te nemen over de aanwijziging van een lokale omroep voor beide gemeenten.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Het Commissariaat voor de Media te adviseren om Stichting Media Platform Alkmaar de licentie van lokale omroep te verlenen voor de komende vijf jaar.

Inleiding

Gemeenten hebben een wettelijke taak voor het in stand houden van een lokale publieke omroep. In de Mediawet is vastgelegd dat per gemeente één lokale omroep kan worden aangewezen. Vanwege de fusie van Langedijk en Heerhugowaard komt de huidige aanwijzing van de lokale publieke media-instelling te vervallen (Stichting Heerhugowaard A Life). Voor de nieuwe gemeente Dijk en Waard dient conform de Mediawet een nieuwe aanwijzing gedaan te worden. De huidige omroep heeft toestemming om door te gaan totdat de nieuwe aanwijzing is verstrekt.

Het Commissariaat voor de Media wijst de lokale omroepen aan, op advies van de raad. Een aanwijzing (of vergunning) geldt voor vijf jaar. Nadat eind vorig jaar Stichting Media Platform Alkmaar liet weten in aanmerking te willen komen voor aanwijzing is de procedure gestart om kenbaar te maken dat geïnteresseerden een aanvraag konden indienen.

Begin 2022 dienden drie stichtingen een aanvraag hebben in. Naast Stichting Media Platform Alkmaar is dat RTV Dijk en Waard en Stichting Regio072.

Proces en toetsingskader

De colleges van Dijk en Waard en Alkmaar hebben eerder dit jaar een procesvoorstel en toetsingskader vastgesteld, waarover u in april bent geïnformeerd (collegebericht zaaknummer 209884). Conform dat voorstel zijn de verschillende stappen doorlopen, namelijk:

1. Zowel het Commissariaat als de gemeenten hebben getoetst of elke aanvraag voldoet aan de eisen die de Mediawet stelt (artikel 2.61). Dat was voor alledrie in orde.
2. Indien er meerdere aanvragen zijn die voldoen dan bepaalt artikel 2.63 van de Mediawet dat het college inspanningen moet plegen om ervoor te zorgen dat aanvragers gaan samenwerken of samengaan. Dat is het geval. Er heeft dan ook een gezamenlijk overleg plaatsgevonden. De uitkomst was dat RTV Dijk en Waard en Stichting Regio072 mogelijkheden zagen om samen te werken en dat ook in hun beleidsplannen hebben benoemd. Dat heeft niet geleid tot een gezamenlijke aanvraag. Vanwege verschil van visie/inzicht zag men geen mogelijkheden om met Stichting Media Platform Alkmaar samen te werken.
3. De drie aanvragers is gevraagd om een beleidsplan in te dienen voor Dijk en Waard en/of Alkmaar, met het vastgestelde toetsingskader als basis om rekening mee te houden. Vervolgens hebben de externe deskundigen met elke aanvrager een gesprek gehad om zaken te verduidelijken en een nadere toelichting te krijgen. Dit tezamen heeft men meegenomen in hun advies. Dit wordt hieronder nader toegelicht.

Vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid, onafhankelijkheid, objectiviteit en transparantie is ervoor gekozen om de beoordeling te laten doen door twee externe deskundigen, namelijk dhr. Dr. A.W.M. Koetsenruijter (Docent/onderzoeker aan de Universiteit Leiden bij de Opleiding Journalistiek en Nieuwe Media) en mevr. A. Leurdijk (PhD) (adviseur/oprichter FORALLMEDIA en lid van de Raad van Toezicht Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO)). Beide deskundigen hebben al bij meerdere gemeenten geadviseerd over de licentieaanvraag lokale omroep en brengen de nodige kennis en ervaring mee.

Advies van de deskundigen
Deze deskundigen hebben de ingediende (beleids)plannen inhoudelijk getoetst aan het vastgestelde toetsingskader. Per criteria is nagegaan wat elke aanvrager te bieden heeft en dat is vervolgens tegenelkaar afgewogen. In de bijlage staat het gehele advies, inclusief de afweging.

De samenvatting van hun advies is:
"*Op verzoek van de gemeente Dijk en Waard en de gemeente Alkmaar brengen we in dit rapport advies uit over het verlenen van een omroeplicentie voor beide gemeenten. Voor deze licentie hebben drie organisaties voorstellen ingediend: Stichting RTV Dijk en Waard, Stichting Regio 072 en Stichting Mediaplatform Alkmaar. De ingediende voorstellen zijn bestudeerd en er is een gesprek gevoerd met elk van de afzonderlijke indieners. Op grond daarvan adviseren we om de licentie voor de komende vijf jaar te verlenen aan Stichting Mediaplatform Alkmaar: zij wekten zowel in hun aanvraag als tijdens het gesprek het vertrouwen dat ze een volwaardige omroep voor beide gemeenten kunnen verzorgen. Sterke punten waren onder andere de aandacht voor journalistieke waarden en de aandacht voor een goede mix tussen professionele krachten en vrijwilligers. Aan het eind van het advies geven we nog een aantal aanbevelingen voor de nieuwe omroep. Een daarvan is: bedenk een nieuwe naam die recht doet aan het grote gebied dat de omroep in de toekomst beslaat. En aan de beide gemeenten adviseren we gezamenlijk breed gemeentelijk mediabeleid te formuleren."*

Gezien de zorgvuldige en duidelijke beoordeling van de externe deskundigen op basis van het toetsingskader wordt voorgesteld hun advies om de licentie toe te wijzen aan Stichting Media Platform Alkmaar over te nemen en dat het Commissariaat voor de Media te laten weten.

Aanbevelingen van de deskundigen
De externe deskundigen geven nog een paar aanbevelingen mee, zoals borgen van de lokale identiteit, aandacht voor diversiteit en te kijken naar een breed gemeentelijk mediabeleid. Deze passen in reeds geplande activiteiten en kunnen daarin meegenomen worden. De aanbevelingen worden in het regulier overleg met de lokale omroep besproken en/of worden meegenomen in het licht van het beleidskader sociaal domein.

Beoogd effect
Een eensluidend advies van de gemeenten Dijk en Waard en Alkmaar over de welke stichting de licentie van lokale media krijgt.

Kader

Gemeenten hebben een wettelijke taak voor het in stand houden van een lokale publieke omroep. In de Mediawet is vastgelegd dat per gemeente één lokale omroep kan worden aangewezen. In paragraaf 2.3.1a van de Mediawet 2008 staan de regels en voorschriften over de aanwijzing van lokale publieke media-instellingen. Het Commissariaat voor de Media wijst de lokale omroepen aan, op advies van de gemeenteraad. Een aanwijzing geldt voor vijf jaar.
Dit voorstel vloeit voort uit het eerdere procesvoorstel en toetsingskader waarover u op 19 april via een collegebericht bent geïnformeerd (zaaknummer 209884).

Motivering per besluitpunt

1. *Het Commissariaat voor de Media te adviseren om Stichting Media Platform Alkmaar de licentie van lokale omroep te verlenen voor de komende vijf jaar.*
   a. De aanvraag van de Stichting Media Platform Alkmaar voldoet aan de wettelijke vereisten en aan het gemeentelijk toetsingskader.
   b. De externe deskundigen adviseren om te kiezen voor de Stichting Media Platform Alkmaar als de lokale omroep, omdat zij een volwaardige omroep kunnen verzorgen met als sterke punten de aandacht voor journalistieke waarden en de aandacht voor een goede mix tussen professionele krachten en vrijwilligers.

Kanttekeningen en risico's

1. Gestreefd is naar een zorgvuldig en transparant proces, maar de vraag is of de twee andere aanvragers het uiteindelijke advies accepteren of in bezwaar/beroep gaan. Mocht dat gebeuren dan heeft dat gevolgen voor de ingangsdatum van de nieuwe licentie.
2. Stichting Media Platform Alkmaar benoemt in hun beleidsplan dat een hogere bijdrage vanuit de gemeente Dijk en Waard nodig is (circa 55.000,-). Via de begrotingsbehandeling wordt dit aan de gemeenteraad voorgelegd. Wanneer dit niet wordt gehonoreerd zal dat gevolgen hebben voor de activiteiten en ambities die in hun beleidsplan zijn benoemd.

Alternatieven

1. De Mediawet schrijft voor dat de gemeenteraad een advies uitbrengt. In theorie kan het advies zijn om geen advies te geven over de ingediende aanvragen. Onzeker is wat dan het Commissariaat zou doen, namelijk of opnieuw nadrukkelijk een advies vragen of dan zelf een keuze maken. In dat laatste geval heeft de gemeente geen invloed op de keuze voor de lokale omroep waar de gemeente wel vijf jaar mee dient samen te werken en dient te subsidiëren.
2. Er zijn drie aanvragen ingediend, dus kan ook het advies zijn om een andere aanvraag te honoreren en niet te kiezen voor Stichting Media Platform Alkmaar. In dat het geval wordt het advies van de externe deskundigen terzijde gelegd, terwijl de gemeente juist samen met hen een zorgvuldig, transparant en objectief proces heeft doorlopen.

Samenwerking en participatie

In beide gemeenten is een algemene oproep gedaan om een aanmelding voor een omroeplicentie te doen bij het Commissariaat. Dat heeft geleid tot drie aanvragen. Deze drie stichtingen zijn in het verdere proces betrokken om op die manier een zorgvuldige besluitvorming tot stand te laten komen. Na het besluit van de raad is het aan Stichting Media Platform Alkmaar om als lokale media de samenwerking met andere partners en de gemeente voort te zetten.

Heeft het voorstel financiële gevolgen?

Het advies over de lokale omroep heeft op zichzelf geen financiële gevolgen. Als gemeente houden we ons aan de richtlijn om een normbedrag per huishouden te betalen. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd en door de groei van de gemeente Dijk en Waard zal het subsidiebedrag in de komende jaren stijgen met zo'n €5.000,- tot €10.000,-.
Daarnaast is al eerder de wens benoemd om de lokale omroep te versterken door een structureel extra bijdrage van €55.000,-. Deze bijdrage zorgt voor het professionaliseren van de omroep en komt ten goede aan de controlerende rol van de onafhankelijke journalistiek op de raad. Het beleidsplan van Stichting Media Platform Alkmaar benoemt dat een extra bijdrage ook echt nodig is en dat de bijdrage dan meer in lijn is met wat de gemeente Alkmaar bijdraagt.

Deze extra bijdrage wordt vooralsnog als keuze meegenomen in de komende begroting. Dan kan de afweging gemaakt worden. Alleen als het bedrag niet gehonoreerd wordt dan zal de lokale omroep een aantal doelen en ambities vanuit hun beleidsplan niet kunnen realiseren.

Communicatie

Na het besluit van de raad wordt het advies naar het Commissariaat gestuurd. Het is dan wachten op hun besluit, zodat definitief vaststaat wie de licentie van lokale omroep krijgt. Verder is steeds tussentijds contact geweest met het Commissariaat en met de aanvragers. Dit mede omdat vanwege zorgvuldigheid er meer tijd nodig was om tot een advies te komen.

Uitvoering

Het advies van de raad wordt gestuurd naar het Commissariaat, zodat zij een definitief besluit kunnen nemen. Zodra dat bekend is kan Stichting Media Platform Alkmaar aan de slag, waaronder het verkrijgen van de gemeentelijke subsidie voor de rest van 2022 en daarna.

Verder gebruiken de gemeenten Dijk en Waard en Alkmaar het inhoudelijke (beleids)plan van Stichting Media Platform Alkmaar als basis om de voortgang te bespreken. Ook het vastgestelde toetsingskader wordt gebruikt om tussentijds na te gaan waar men staat en of bijstelling nodig is.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

1. Advies Dijk en Waard en Alkmaar 2022
2. Verslag licentie gesprek I
3. Verslag licentie gesprek II
4. Verslag licentie gesprek III
5. Beleidsplan Stichting Regio072 Alkmaar
6. Beleidsplan Stichting Regio072 Alkmaar + Dijk en Waard
7. Beleidsplan RTV Dijk en Waard
8. Visie brochure Media Platform Alkmaar 2022-2027
9. Media Platform Alkmaar 2023-2027
10. Begroting Media Platform Alkmaar 2023-2027
11. Vrijwilligersbeleid Media Platform Alkmaar 2023-2027

Bijlagen ter informatie[1]

12. Programmastatuur Stichting Media Platform Alkmaar 893710
13. Doelstellingen RTV Dijk en Waard 898597
14. Huishoudelijk reglement Stichting RTV Dijk en Waard 898598
15. Programmastatuur Stichting RTV Dijk en Waard 898600
16. Brief Stichting Heerhugowaard A Life CvdM 893709

17. Advies gemeente Dijk en Waard 894362 (brief Commissariaat voor de Media)
18. Stichting Media Platform Alkmaar PBO samenstelling 893705
19. Stichtingsstatuten Stichting Media Platform Alkmaar 893706
20. Advies gemeente Dijk en Waard – drie aanvragers 899605
21. Oprichtingsstatuten Stichting Regio 072
22. Overzicht van de leden van het programmabeleid bepalend orgaan 899901

[1] Bijlagen 17 t/m 22 zijn vertrouwelijk vanwege de persoonsgegevens die erin vermeld staan.

RAADSBESLUIT

Onderwerp: Advies lokale omroep 2022-2026
Zaaknummer: 0000209884

Raadsvergadering: *04 oktober 2022*
Agendapunt: *7a*

De raad van de gemeente Dijk en Waard;

gelet op de Mediawet 2008, artikel 2.61 en 2.63,

besluit:

1. Het Commissariaat voor de Media te adviseren om Stichting Media Platform Alkmaar de licentie van lokale omroep te verlenen voor de komende vijf jaar.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 04 oktober 2022

De wnd. griffier, De voorzitter,

H. (Hans) Wijnveen M.F. (Maarten) Poorter